

Jaarverslag 2020 Raad van Toezicht Nederlands Huisartsen Genootschap

Voorwoord

2020 was in vele opzichten een bijzonder en uitdagend jaar dat we niet snel zullen vergeten. Ook de Raad van Toezicht (hierna: de Raad) van het Nederlands Huisartsen Genootschap (hierna: het NHG) heeft dit jaar in meerdere opzichten als heel dynamisch ervaren. De Raad heeft een nieuwe voorzitter van de raad van bestuur, Wendy Borneman, en een nieuw lid van de raad van bestuur, Eric Scheppink, geworven en aangesteld. Zij zijn resp. 1 juni en 1 oktober gestart.

Door Corona ontstond een nieuwe werkelijkheid waartoe ieder zich moest verhouden: dit heeft grote invloed gehad op heel Nederland, en leverde natuurlijk ook grote uitdagingen op voor huisartsen en het NHG-bureau. Vanaf half maart werkten de NHG-medewerkers thuis en werden alle overleggen digitaal gevoerd. De Covid-19 crisis heeft veel inzet en flexibel inspelen op de steeds veranderende situatie geëist van het NHG. Tegelijkertijd liepen de reguliere werkzaamheden door. De Raad heeft toezicht gehouden op de realisatie van de doelen die in het meerjarenbeleidsplan en jaarplan gesteld zijn, op de risicobeheersing en op de kwaliteit van de dienstverlening. Daarnaast is in 2020 veel aandacht uitgegaan naar de ontwikkeling van stuurinformatie en naar een meer strategische en risicogerichte agendavorming.

De Raad is van mening dat het NHG in 2020 voldoet aan wat is gesteld in de statuten van het NHG, in de Zorgbrede Governancecode 2017 en aan alle wet- en regelgeving die op de activiteiten van toepassing zijn.

De Raad heeft al eerder besloten om een meer eigentijdse wijze van toezichthouden in te richten. Zo gaat hij veel meer dan in het verleden het huis en het veld in om de voor de toezichthoudende rol relevante informatie op te halen en contacten te leggen. Met een goede, open uitwisseling kunnen de koers en de continuïteit van de organisatie worden gewaarborgd.

De Raad is de Raad van Bestuur, de Verenigingsraad, de Ondernemingsraad, de medewerk(st)ers en alle leden van de Vereniging zeer erkentelijk voor hun grote inzet ten behoeve van en hun bijdrage aan de huisartsgeneeskundige zorg in Nederland.

Hans van der Schoot is per 1 juni 2020 gestopt als interim bestuurder. De Raad van Toezicht dankt Hans van der Schoot voor zijn grote inzet en betrokkenheid. Door zijn toedoen zijn er vele positieve veranderingen doorgevoerd in samenspraak met het Management Team en medewerkers.

Met de komst van Wendy Borneman en Eric Scheppink is het bestuur nu op volle sterkte. De Raad van Toezicht wil ook hen bedanken voor de prettige samenwerking en ziet uit er naar uit om met hen samen verder te bouwen aan een nog mooier NHG.

Namens de Raad van Toezicht van het NHG,

Mevrouw Prof. dr. Henriëtte van der Horst, voorzitter

Inhoudsopgave

Voorwoord	1
Inhoudsopgave.....	2
Toezichthoudende rol.....	3
Vergaderingen in 2020	3
Werving en selectie voorzitter Raad van Bestuur en lid Raad van Bestuur.....	3
Onderwerpen die in de relatie tussen de Raad en de Raad van Bestuur aan de orde zijn geweest.....	3
Genomen besluiten in 2020.....	4
Maatschappelijke, economische en politieke ontwikkelingen.....	4
Specifieke informatie over 2020.....	4
Zelfevaluatie 2020.....	5
Bijlage 1. Algemene informatie samenstelling RvT.....	6
Samenstelling Raad van Toezicht	6
Vergoedingsregeling.....	6
Bijlage 2. Algemene informatie werkwijze RvT.....	7
Informatievoorziening	7
Commissies.....	8
Accountant.....	8
Planning te agenderen onderwerpen	8

Toezichthoudende rol

Vergaderingen in 2020

De Raad vergaderde in 2020 acht keer plenair. Voorafgaand aan de overlegvergadering met de Raad van Bestuur en aan het eind van de vergadering is steeds een korte besloten vergadering gehouden (zonder de Raad van Bestuur). Hierin spreekt de Raad de vergadering voor en evalueert hij zijn eigen functioneren.

Een vertegenwoordiging van de Raad woonde tweemaal een overlegvergadering bij tussen de Raad van Bestuur en Ondernemingsraad. Daarnaast heeft er een bijeenkomst van de Raad met de Verenigingsraad en een bijeenkomst met de Raad van Commissarissen met de NPA plaatsgevonden.

De voorzitter van de Raad en de voorzitter van de Raad van Bestuur hebben periodiek overleg gevoerd en besproken dan alle relevante ontwikkelingen binnen en ook buiten het NHG. Ontwikkelingen of voorvallen met een (potentiële) impact op de kwaliteit, veiligheid, financiën of reputatie van het NHG hebben hierbij een extra prioriteit gehad.

Werving en selectie voorzitter Raad van Bestuur en lid Raad van Bestuur

2020 heeft, naast dat er veel aandacht ging naar COVID-19, in het teken gestaan van de werving en selectie van de nieuwe voorzitter Raad van Bestuur. Nadat in 2019 een werving- en selectieprocedure voor een nieuwe voorzitter Raad van Bestuur niet in een benoeming van een nieuwe voorzitter had geresulteerd, is na overleg met het Managementteam, de Ondernemingsraad en de Verenigingsraad Hans van der Schoot aangesteld als waarnemend bestuurder, per 1 november 2019. Hans van der Schoot heeft op verzoek van de Raad een advies opgesteld over de inrichting van de topstructuur van het NHG (het echelon Raad van Bestuur en het MT). Dit heeft geleid tot het besluit om over te gaan naar een meerhoofdige Raad van Bestuur en het laten vervallen van de functie van directeur Bedrijfsvoering. Vervolgens zijn er twee procedures gestart om een voorzitter en een lid voor de raad van bestuur te werven.

Per 1 juni is Wendy Borneman gestart als nieuwe voorzitter Raad van Bestuur. Per 1 oktober is Eric Scheppink parttime gestart als lid Raad van Bestuur, per 1 december fulltime. Daarmee is het bestuur op volle sterkte.

Onderwerpen die in de relatie tussen de Raad en de Raad van Bestuur aan de orde zijn geweest

- Het versterken van de samenwerking met LHV en InEen, mede met het oog op de herziening van de toekomstvisie (naar aanleiding van de herijkte kernwaarden en kerntaken);
- Het versterken van de samenwerking met de academische afdelingen huisartsgeneeskunde;
- De uitvoering van het Jaarplan 2020 "Route 22" inclusief de beheersing van de voornaamste risico's, kwaliteit & veiligheid, cultuur en gedrag, bedrijfsvoering;
- Strategievorming Jaarplan en Begroting 2021;
- Het inkleuren van het personeelsbeleid. De ontwikkelingen in de personele bezetting en ziekteverzuim kwamen in diverse vergaderingen aan de orde;
- Bespreking (financiële) management-rapportages. Daarin is ook stilgestaan bij de informatiebehoefte van de Raad op dit vlak. Ook risicomanagement, de meerjarenbegroting en

de begroting 2021 zijn besproken, alsmede de (meerjaren-)afspraken met ZonMw over de kwaliteitsgelden;

- Het doorontwikkelen van Thuisarts.nl;
- Het verder professionaliseren van het NHG-bureau, o.a. door het opzetten van een kwaliteitsmanagementsysteem voor het sturen en beheersen van het NHG-bureau met betrekking tot kwaliteit van de activiteiten, processen, procedures en producten;
- Het producten- en dienstenpakket van NHG. In 2020 is de portfolioanalyse voortgezet op basis waarvan het NHG tot een betere focus op de kerntaken kan komen.

Genomen besluiten in 2020

De Raad heeft, in overeenstemming met de statuten, in 2020 op hoofdlijnen de volgende besluiten genomen:

- De Raad heeft goedkeuring gegeven aan het jaarplan 2021.
- De Raad heeft goedkeuring gegeven aan de begroting voor 2021 en de jaarrekening over 2020.
- De Raad heeft goedkeuring gegeven aan het jaardocument en jaarverslag 2019.
- De Raad heeft goedkeuring gegeven aan het functieprofiel lid Raad van Bestuur.
- De Raad heeft goedkeuring gegeven aan het functieprofiel lid Raad van Toezicht,
- De Raad heeft goedkeuring gegeven aan het jaarverslag Raad van Toezicht 2019,
- De Raad heeft goedkeuring gegeven voor het instellen van een tweehoofdige Raad van Bestuur.
- De Raad heeft een voordracht gedaan aan de ALV voor het benoemen van Wendy Borneman als voorzitter Raad van Bestuur vanaf 1 juni 2020.
- De Raad heeft een voordracht gedaan aan de ALV voor het benoemen van Eric Scheppink als lid Raad van Bestuur vanaf 1 oktober 2020.
- De Raad heeft goedkeuring gegeven voor het verkennen van financieringsmogelijkheden voor de doorontwikkeling van Thuisarts.nl.

Maatschappelijke, economische en politieke ontwikkelingen

De maatschappelijke, economische en politieke ontwikkelingen vormen een continue uitdaging voor alle partijen in de gezondheidszorg en het sociaal domein, zo ook voor het NHG. Dit geldt zeker voor 2020 waarin Corona een hoofdrol speelde en zorgde voor veel uitdagingen en ontwikkelingen die elkaar snel opvolgden. De Raad van Bestuur heeft de Raad adequaat geïnformeerd over de ontwikkelingen, de gevolgen daarvan en de onzekerheden die dit proces met zich meebrengt voor het NHG. De Raad heeft de Raad van Bestuur hierop bevestigd en geadviseerd. De Raad is zich bewust van zijn maatschappelijke verantwoordelijkheid en de liaisonfunctie die hij vervult tussen de maatschappij en het NHG.

Specifieke informatie over 2020

De Raad is van mening dat hij in 2020 op een voldoende wijze is geïnformeerd over wat er binnen en buiten de organisatie aan de orde is. De Raad kan naar zijn oordeel over alle relevante informatie beschikken en heeft, in overleg met de Raad van Bestuur, altijd toegang tot de activiteiten van de organisatie om zich een juist oordeel te kunnen vormen over de organisatie.

De Raad heeft een grote variatie van onderwerpen met verschillende diepgang en frequentie met de Raad van Bestuur besproken.

Zelfevaluatie 2020

De Raad voert jaarlijks een zelfevaluatie uit. In januari 2020 heeft de zelfevaluatie plaatsgevonden waarbij het thema was “Doen we de goede dingen, en doen we de dingen goed?”. Daarbij was ook ruimte voor teambuilding waarbij gesproken is over drijfveren en over de persoonlijke visie van de leden van de Raad op toezichthouden en wat dat betekent voor het NHG, en voor een reflectie op de taak- en rolopvatting van de RvT. De Raad heeft op basis van de geformuleerde visie en waarden een vijftal concrete afspraken gemaakt over haar functioneren die regelmatig getoetst worden.

Bijlage 1. Algemene informatie samenstelling RvT

Samenstelling Raad van Toezicht

Het NHG kiest expliciet voor een maatschappelijk betrokken Raad. Een betrokkenheid die vorm kan krijgen door middel van actieve participatie in maatschappelijke netwerken. Doel is dat de leden van de Raad contact onderhouden met voor de organisatie relevante partijen en stakeholders.

Het functioneren van de Raad is gediend bij een goede teamsamenstelling. De individuele leden dienen elkaar qua kennisvelden en competenties aan te vullen en dienen in goede harmonie met elkaar te kunnen samenwerken. De leden zijn collectief verantwoordelijk voor het beleid en elk lid wordt geacht de hoofdlijnen van het totale beleid te kunnen beoordelen. Daarnaast bestrijken individuele leden meerdere kennisdomeinen. Er wordt gestreefd naar een ruime spreiding van maatschappelijke achter- gronden en deskundigheden. Er wordt steeds meer gebruik gemaakt van de specifieke expertise van de afzonderlijke leden van de Raad ten behoeve van de klankbordrol. De leden van de Raad treden hierbij op als sparringpartners voor de Raad van Bestuur en het Managementteam, bijvoorbeeld op het gebied van leiderschap, huisvesting, HR of meerjarige financiële ontwikkeling.

De Raad bestond in 2020 uit vijf leden:

- **Prof. dr. H.E. (Henriëtte) van der Horst** (voorzitter) is hoogleraar huisartsgeneeskunde en voorzitter van Divisie 10 Eerstelijnszorg, Public Health en Methodologie van het Amsterdam UMC.
- **Drs. P.L.M.L. (Nelleke) Gruijters** (vicevoorzitter) is huisarts.
- **Dr. N. (Hedwig) Vos** (afgetreden op 11 maart 2020) is huisarts en hoofd huisartsopleiding aan de Universiteit van Leiden.
- **Prof. dr. P. (Peter) Groenewegen** is senior onderzoeker Zorgstelsel en Sturing bij het Nivel en hoogleraar 'Sociale en geografische aspecten van gezondheid en zorg' aan de Universiteit Utrecht.
- **Drs. R.J.X. (Roland) Wanders MSc** was tot 2017 CFO (Chief Financial Officer) bij de ANWB. Hij vervult momenteel verschillende toezichthoudende functies.
- **Dr. M. (Maaike) de Vries** (toegeleden op 1 juli 2020) werkt als zelfstandig strategisch (innovatie) consultant in de zorg, professioneel toezichthouder en auteur.

Vergoedingsregeling

De honorering van de leden van de Raad bedroeg in 2020 € 8.500, -- en van de voorzitter € 12.500,-- per jaar. De honorering wordt vermeld in de jaarrekening. Het NHG vergoedt daarnaast onkosten en reis- kosten aan de leden die ten behoeve van het NHG zijn gemaakt. De telefoonkosten zijn onderdeel van de honorering. De hoogte van vergoeding wordt jaarlijks getoetst door de accountant aan de eisen van de WNT.

Bijlage 2. Algemene informatie werkwijze RvT

De Raad ziet erop toe dat het NHG zijn doelstelling realiseert en de juiste toekomstbestendige keuzes maakt, binnen de gestelde financiële kaders, met in achtneming van een centrale positie van de leden en met een zorgvuldige en evenwichtige afweging van alle in aanmerking komende belangen. Conform de statuten en andere reglementen heeft de Raad onder meer tot taak: werkgeverschap van de Raad van Bestuur, toezicht op het beleid van de Raad van Bestuur en de algemene gang van zaken van de organisatie, toetsing van de besluitvorming en het gevraagd en ongevraagd adviseren van de Raad van Bestuur. Het toezicht spitst zich toe op de strategie, de financiële en maatschappelijke prestaties, de stakeholderdialoog en de risicobeheersing. De Raad ziet in het bijzonder toe op:

- de realisatie van de statutaire doelstellingen van de organisatie;
- de strategie en de risico's verbonden aan de activiteiten van de organisatie;
- de opzet en werking van de interne risicobeheersing- en controlesystemen;
- de financiële verslaglegging;
- de naleving van wet- en regelgeving;
- de verhouding met interne en externe belanghebbenden; en
- de wijze waarop het NHG invulling geeft aan zijn maatschappelijke verantwoordelijkheid.

De werkwijze van de Raad is vastgelegd in een Reglement.

De vertrouwensbasis tussen de Raad en de Raad van Bestuur geldt als het vertrekpunt om het besturingsmodel (afstand en betrokkenheid) adequaat te kunnen realiseren. De Raad sluit aan bij de kernwaarden van het NHG en past deze ook toe in de Raad. Naast de toezichthoudende taak is de Raad ook sparringpartner en klankbordgroep voor de Raad van Bestuur. De volgende aspecten van professioneel toezicht worden verwacht van de Raad:

- **Beoordeling:** de Raad dient een beoordeling te geven van de kwaliteit van de organisatie op basis van een beoordeling van het beleid en dus van de besluiten van de Raad van Bestuur. De Raad beschouwt het als zijn rol om voldoende informatie in te winnen om zaken te kunnen beoordelen en van daaruit kritische vragen te stellen. Dat geldt vooral voor vertaling van de identiteit en kernwaarden naar de besturingsfilosofie en naar de dagelijkse uitvoering hiervan.
- **Kritische distantie:** toezicht houden is wezenlijk iets anders dan besturen. Toezicht impliceert vanuit een onafhankelijke positie, rekening houdend met het maatschappelijk krachteveld en de interne mogelijkheden, een eigen toetsingskader ontwikkelen. Een constructief kritische houding is daarbij essentieel. Gegeven een aantal ervaringen, wil de Raad een nauwere betrokkenheid realiseren dan voorheen bij het reilen en zeilen van de vereniging.
- **Actief toezicht:** voor een adequaat toezicht is het noodzakelijk dat de Raad naast de informatie van de Raad van Bestuur openstaat voor signalen van bijvoorbeeld het Management Team, de Ondernemingsraad, accountant en de leden van de vereniging.
- **Onafhankelijkheid:** De onafhankelijkheid van partijen waarmee de vereniging zakelijke relaties heeft is evident. In het reglement van de Raad is vastgelegd dat 'het functioneren van een lid wordt gekenmerkt door integriteit en onafhankelijke opstelling'. Elk lid afzonderlijk en de Raad als geheel heeft er bij het uitvoeren van (neven)functies oog voor dat elke (schijn van) belangenverstrengeling wordt voorkomen. Leden van de Raad mogen op geen enkele wijze belangen hebben bij de organisatie of anderszins in een belangenconflict komen. Dat betekent dat er kritisch wordt gekeken naar andere functies die zij uitoefenen. Van alle leden van de Raad is een actueel curriculum vitae met nevenfuncties beschikbaar (zie bijlage).
- **Advies:** binnen het kader van anticiperend toezicht geeft de Raad zowel gevraagd als ongevraagd advies

Informatievoorziening

De Raad vindt het van belang aan eigen informatiegaring te doen, naast de informatie die van de Raad van Bestuur wordt verkregen. Daarom besteedt de Raad gedurende het jaar aandacht aan

laagdrempelige ontmoeting met belanghebbenden. Zo vindt er elk jaar een bijeenkomst plaats met de voorzitter en vicevoorzitter van de Verenigingsraad en zijn er minstens twee bijeenkomsten met de Ondernemingsraad. Daarnaast vindt periodiek ontmoeting plaats tussen de Raad en leden van het Management- team. Dit gebeurt tijdens reguliere vergaderingen van de Raad, waarbij de MT-leden aansluiten als hun dossiers worden besproken. In 2020 heeft de Raad vanwege de COVID_19 crisis geen werkbezoeken afgelegd.

Commissies

De Raad werkte in 2020 met een agendacommissie (prof. dr. H.E. (Henriëtte) van der Horst en drs. P.L.M. (Nelleke) Gruijters) en een remuneratiecommissie (prof. dr. H.E. (Henriëtte) van der Horst en drs. R.J.X. (Roland) Wanders MSc). Tevens is de Raad in 2020 gestart met een commissie kwaliteit (prof. dr. P. (Peter) Groenewegen en drs. P.L.M. (Nelleke) Gruijters) en een audit commissie (drs. R.J.X. (Roland) Wanders MSc en dr. M. (Maaïke) de Vries).

De leden van de Raad nemen deel aan deze commissies om het toezicht op specifieke aandachtsgebieden te verdiepen en besluitvorming voor te bereiden.

Accountant

De bevindingen van de jaarrekening door de externe accountant worden eerst besproken met de audit-commissie. Vervolgens vindt bespreking plaats met de voltallige Raad. De jaarrekening wordt vervolgens goedgekeurd in de aansluitende vergadering van de Raad. Tegelijkertijd met de bespreking van de jaarrekening worden de managementletter voor de Raad van Bestuur en het verslag van de externe accountant behandeld in de vergadering van de Raad.

Planning te agenderen onderwerpen

Er is een jaarplanning waardoor de belangrijkste bespreekonderwerpen van tevoren bekend zijn voor de Raad. Ook leveren de themabijeenkomsten met het management en de jaarlijkse bespreking met de voorzitter en de vicevoorzitter van de Verenigingsraad bijdrages die zicht geven op de ontwikkelingen.